

ДЕСЯТИЙ ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ СЕМІНАР

Відділ шевченкознавства 24 жовтня 2019 р. провів черговий семінар, на цей раз із нагоди 110-річчя від дня народження Петра Жура. *Г. Карпінчук* у доповіді “Шевченкіана в епістолярії Петра Жура та його київських адресатів 1956 – 1983 років (за матеріалами ЦДАМЛМ України)” розглянула обговорення шевченкознавчих питань, відображене в листуванні науковця з колегами Ю. Івакіним, Є. Кирилюком, Ю. Меженком та Є. Шабліовським. Працюючи над дослідженнями “Шевченковский Петербург” (1964, укр. переклад – 1972), “Третя зустріч” (1970), “Літо перше” (1979), П. Жур не раз звертався до маловивчених епізодів Шевченкової біографії: адреси проживання в Петербурзі, навчання у Василя Ширяєва, викуп із кріпацтва, імовірна подорож за кордон, маршрути мандрівок Україною в 1843 – 1844, 1845 – 1847 рр., відвідини Городища 1859 р. За епістолярієм, що зберігається в Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва України, реконструйовано окремі моменти з історії колективної монографії “Шевченкознавство: підсумки й проблеми” (1975), двотомного “Шевченківського словника” (1976 – 1977, 2-ге вид. – 1978), висвітлено участь П. Жура в заходах з ушанування поета тощо.

У короткому повідомленні “Корективи до датування Шевченкового листа до Михайла Лазаревського і Семена Гулака-Артемовського від листопада 1856 року” *О. Боронь* аргументував необхідність відмовитися від запроваджених у 12-томному академічному виданні хронологічних меж для названого листа (5 – 30 листопада 1856 р.), що постали внаслідок непорозуміння, і повернутися до попередньої, цілком правильної й обґрунтованої дати: 5 листопада 1856 р.

Р. Харчук у доповіді “Шевченківська тема у спадщині історика Миколи Володимировича Стороженка (1861 – 1944)” спинилася, зокрема, на проблемі авторства підписаної криптонімом С-ко нотатки “Епизод из жизни Т. Шевченка” (“Киевская старина”, 1885, № 12). Цей запис спогадів Марії Корсун, крім Миколи Стороженка, може належати також і його братові Андрію, який хоч і займав виразну антиукраїнську позицію, усе ж цікавився мистецькою спадщиною Шевченка, опублікував кілька статей про давні малоросійські портрети, про портрет Байди Вишневецького. Натомість М. Стороженко, згадавши в мемуарах Мойсівку й бали Тетяни Волховської, жодним словом не обмовився про виконаний тут портрет Олександри Шостки Шевченкової роботи. Обидва брати імпліцитно сприймали Шевченка як поета малокультурного. В обговоренні виступів узяли участь працівники відділу, а також *П. Михед* та *І. Пулурс*.

Євгенія Лебідь-Гребенюк
м. Київ

Отримано 24 жовтня 2019 р.